

PRZYJAŹŃ POLSKO – WĘGIERSKA

W dniach 08-15.12.2019r. kilkunastoosobowa grupa uczniów z Liceum Norwida w Radzyminie wzięła udział w wyjeździe edukacyjnym w ramach projektu "Polsko-węgierskie drogi do wolności", realizowanym ze środków Unii Europejskiej, do stolicy Węgier. Celem wyjazdu była współpraca w międzynarodowym zespole z uczniami z węgierskiej, dwujęzycznej szkoły średniej i stworzenie wielojęzycznego przewodnika po miejscach związanych z historią obu narodów.

W Budapeszcie mieliśmy okazję poznać naszych rówieśników i zdobyć nowych przyjaciół, zobaczyć piękne widoki, spróbować regionalnych potraw oraz mogliśmy wiele nauczyć się o wspólnej historii obu krajów.

W nocy z 7 na 8 grudnia wsiedliśmy w autobus i ruszyliśmy w drogę. Już sama podróż była ciekawym doświadczeniem, a nasza kilkunastoosobowa grupa miała okazję się zintegrować. Pierwszego dnia pobytu w Budapeszcie zapoznaliśmy się z naszymi rówieśnikami ze szkoły, w której miały się odbywać warsztaty - Janos Xsantus Secondary School. Byliśmy zaskoczeni pięknym, zabytkowym budynkiem i bardzo nowoczesnym wyposażeniem sal lekcyjnych. Nasi węgierscy koledzy już sporo o nas wiedzieli, bo od jakiegoś czasu korespondowaliśmy z nimi mailowo. Porozumiewaliśmy się z nimi w języku projektu - po angielsku. Przez wszystkie dni trwania projektu pracowaliśmy razem i razem zwiedzaliśmy piękny Budapeszt. Węgrzy oprowadzili nas po swojej szkole pokazując m.in. stołówkę, salę sportową oraz klasy lekcyjne. Po zapoznaniu się i ustaleniu zasad współpracy wyruszyliśmy zwiedzać Budapeszt - szlakiem wspólnych historycznych wydarzeń łączących nasze narody. Pierwszym przystankiem był pomnik Józefa Bema. Podobnie jak w Polsce na Węgrzech każde dziecko wie kim był ten XIX wieczny bohater.

Pomnik gen. Józefa Bema w Budapeszcie upamiętnia bohatera narodowego Polski i Węgier, uczestnika powstania listopadowego oraz jednego z dowódców armii węgierskiej podczas węgierskiej Wiosny Ludów 1848-49 roku.

Monument stoi na lewym brzegu Dunaju - w Budzie, na placu generała Bema. W pobliżu monumentu przebiega dunajskie nabrzeże Bema, z którego rozciąga się widok na imponujący budynek parlamentu węgierskiego.

Prace nad pomnikiem projektu rzeźbiarza Adolfa Huszara rozpoczęto w 1927 r. Monument odsłonięto w 1934 r. Od tamtego czasu jest ważnym miejscem na mapie miasta.

To pod tym pomnikiem rozpoczęło się jedno z najkrwawszych w historii Budapesztu wystąpień - powstanie 1956 roku. Jest to więc miejsce symboliczne, łączące oba narody nie tylko poprzez postać Bema ale też przez wyraz solidarności naszych narodów w walce z okupacją radziecką po II wojnie światowej.

Tego dnia odwiedziliśmy jeszcze wiele innych, ważnych dla Polaków i Węgrów miejsc: Pomnik Przemyśl - upamiętniający ofiary I wojny światowej i bitew odbywających się na froncie wschodnim w okolicach Przemyśla w ówczesnej Galicji, Wzgórze Gelerta, kolumnę św. Kingi i Jadwigi.

Nasz przewodnik- nauczyciel historii, z wielką pasją opowiadał nam o wydarzeniach, które znamy z naszej, polskiej perspektywy. Zrozumieliśmy również, że podobnie jak dla Polaków, tak też dla Węgrów historia walki o niepodległość jest jedną z najważniejszych kart historii.

Odwiedziliśmy również ważne miejsca dla węgierskiej historii. Lata II wojny światowej i stalinizm odcisnęły głębokie piętno na obu naszych narodach. Aby uczcić węgierskie i polskie ofiary tego zbrodniczego ustroju odwiedziliśmy Muzeum Terroru w Budapeszcie. Zwiedzając bardzo bogatą i multimedialną kolekcję zbiorów z lat 40 i 50 mogliśmy ją równać z Muzeum Powstania Warszawskiego.

Przy wejściu do muzeum znajduje się tablica upamiętniająca ofiary w okresie stalinizmu i nazizmu. nasi uczniowie złożyli pod nią kwiaty i uczcili ofiary minutą milczenia.

Innego dnia pojechaliśmy do leżącego pod Budapesztem miasta Győr. Zwiedzaliśmy tamtejsze uliczki, stargany z regionalnymi pamiątkami i jedzeniem oraz zobaczyliśmy piękny kościół. Głównym powodem przyjazdu do Győr było odwiedzenie pomnika Przyjaźni Polsko – Węgierskiej. Pod pomnikiem wraz z naszymi węgierskimi kolegami przeczytaliśmy wiersz odnoszący się do historii pomnika oraz złożyliśmy symboliczne wieńce.

Rzeźba symbolizuje przyjaźń polsko-węgierską. Pomnik według pomysłu działaczy polonijnych Urszuli i Jánosa Kollárov wykonał Dávid Tóth. Odświeżenie monumentu miało miejsce 24 marca 2006 roku w Győr. Wzięli w nim udział Prezydent Polski Lech Kaczyński oraz Prezydent Węgier László Sólyom. Przedstawia dwa dęby zrosnięte koronami i korzeniami – ten symbol pochodzi z recytowanego przez nas wiersza Stanisława Worcella:

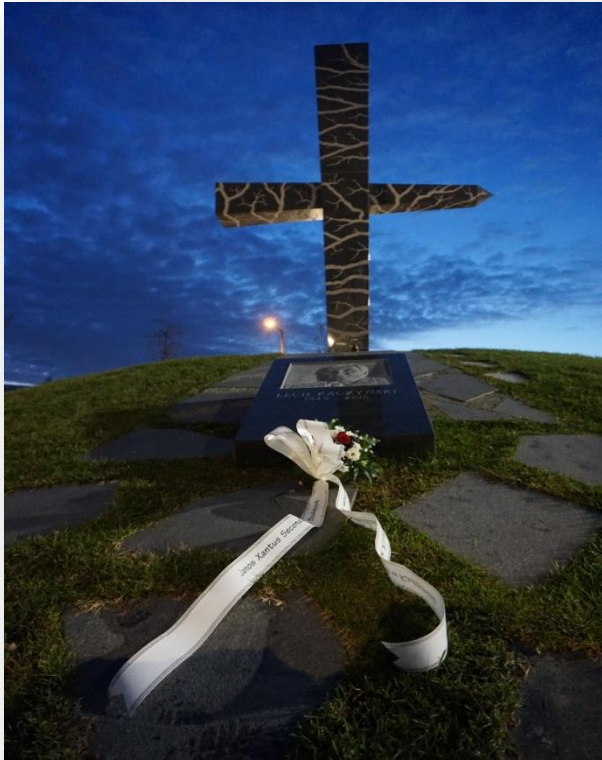
"Węgry i Polska to dwa wiekuiste dęby,
każdy z nich wystrzelił pniem osobnym i odrębnym
ale ich korzenie, szeroko rozłożone pod powierzchnią ziemi
i splatały się, i zrastały niewidocznie.
Stąd byt i czerstwość jednego
jest drugiemu warunkiem życia i zdrowia."

Te symboliczne słowa wypowiedziane w języku polskim i węgierskim stały się dla nas mottem projektu i na długo zapadły nam w pamięć.

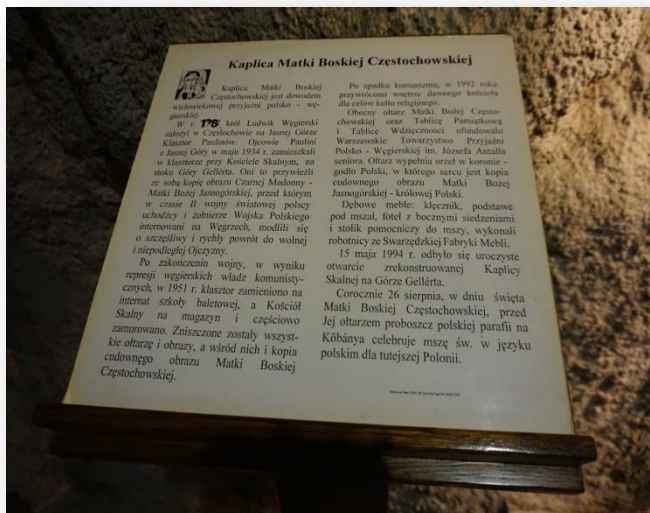

Kolejnym miejscem gdzie spotkamy się ze śladami współczesnej historii Polski jest pomnik upamiętniający katastrofę smoleńską, w której zginął między innymi prezydent Lech Kaczyński i ponad 100 innych Polaków. Tam również złożyliśmy wieńce oddając temu miejscu należyty szacunek.

Na pomnik "Memento Smoleńsk" składa się tablica, na której widnieją nazwiska wszystkich ofiar katastrofy smoleńskiej oraz ustawiony na kopcu krzyż. Prowadzi do niego ścieżka w biało-czerwonych barwach. Pomnik smoleński w Budapeszcie uroczystie odsłonił Jarosław Kaczyński - brat zmarłego prezydenta i premier rządu Mateusz Morawiecki w 2017 roku.

Innym miejscem, które poznaliśmy w naszej podróży jest Wzgórze Świętego Gellérta. Wchodząc na tę Górę od strony przyczółka mostu Elżbiety, napotykałyśmy pięknie usytuowany pomnik św. Gellérta wzniesiony tutaj w 1902 roku. We wnętrzu góry znajdują się kaplica gdzie znajduje się kopia obrazu Matki Boskiej Częstochowskiej umieszczona w tułowiu orła z godła Polski.

W czasach prześladowania religijnego Węgrzy dali tam schronienie Ojcom Paulinom, którzy stworzyli kaplicę.

Ważną częścią naszego projektu była współpraca i wspólna nauka. Między wyjazdami pod pomniki oraz wycieczkami po Budapeszcie mogliśmy nauczyć się wiele o historii Węgier poprzez prezentacje lub różne quizy przygotowane przez uczniów węgierskiej szkoły, w których uczestniczyliśmy całym międzynarodowym zespołem.

Wzięliśmy między innymi udział w lekcji w języku angielskim na temat wydarzeń rewolucyjnych 1956 roku. Poznaliśmy ich tło historyczne oraz polityczne. Uczestniczyliśmy również w zajęciach na temat totalitaryzmów w XX wieku. Lekcje te prowadzili po angielsku nauczyciele z Janos Xsantus Secondary School. Poznając historię Węgier chcieliśmy naszym rówieśnikom przybliżyć również historię Polski. W rocznicę wprowadzenia w Polsce stanu wojennego, nasza grupa projektowa przygotowała i przeprowadziła po angielsku zajęcia na temat wydarzeń 1981 roku w Polsce. Węgrzy byli poruszeni odwagą Polaków i niezłomną walką o wolność, która jest wspólną cechą obu narodów.

Efektem naszych wspólnych prac stał się przewodnik w formie multimedialnej prezentacji przedstawiający i opisujący te miejsca w Budapeszcie i okolicach, które oba nasze narody mogą uważać za wspólne dziedzictwo historii i kultury. Praca została uroczysto zaprezentowana w trzech językach: polskim, węgierskim i angielskim.

Naszą przygodę związaną z Węgrami zakończyliśmy w bardzo przyjaznej atmosferze oraz z ogromną wiedzą na temat historii, kultury i tradycji Węgier oraz wspólnych wątków naszej przeszłości. Powstałe w czasie trwania wyjazdu znajomości staną się fundamentem przyszłych przyjaźni. Na pewno będziemy bardzo miło wspominać ten tydzień.

Karolina Wojcieszekiewicz z klasy II d